

Beleidsplan schuldhulpverlening 2016-2019

Afdeling Samenleving

November 2015

Inhoud

1.	Inleiding	3
1.1	<i>Evaluatie beleidsplan schuldhulpverlening 2012-2015</i>	4
2	Decentralisaties: ondersteuning in samenhang	5
3	Huidige werkwijze en speerpunten voor de komende jaren	6
3.1	<i>Huidige werkwijze schuldhulpverlening</i>	6
3.2	<i>Speerpunten voor de komende jaren</i>	7
3.3	<i>Preventie</i>	8
3.4	<i>Erger voorkomen</i>	9
3.5	<i>Bestrijden</i>	10
4	Uitvoering en positionering van schuldhulpverlening	11
5	Speerpunten, acties en planning	12
6	Evaluatie en indicatoren	14
7	Financiën.....	14
7.1	<i>Vervolgproces</i>	14
Bijlage 1	Beleidsregels schuldhulpverlening gemeente Diemen	15
Bijlage 2	Kengetallen 2012-2014.....	17
Bijlage 3	Producten schuldhulpverlening	18

1. Inleiding

Wie regelmatig de krant leest en het nieuws volgt, heeft ongetwijfeld vernomen dat de schuldenproblematiek in Nederland in de afgelopen jaren toegenomen is. Recent onderzoek wijst uit dat één op de zes huishoudens (17%) zich in een problematische schuldsituatie bevindt of daarop een groot risico loopt. De schulden van deze groep zijn zo groot dat zij die doorgaans niet meer op eigen kracht kunnen oplossen, maar ondersteuning nodig hebben van bijvoorbeeld de schuldhulpverlening. De crisis, het daardoor oplopen van de werkloosheid en de dalende huizenprijzen waren belangrijke factoren bij het toenemen van de schuldenproblematiek. De economie herstelt zich voorzichtig, maar de problemen van deze huishoudens zijn daarmee niet opgelost.

Van oudsher zijn het met name de lagere inkomens die in een problematische schuldsituatie terechtkomen. Landelijk is er de laatste jaren een trend waarneembaar dat ook huiseigenaren wiens hypotheek de waarde van hun huis overtreft, MBO-ers met een grote studieschuld en bijvoorbeeld jongeren in de problemen komen. In Diemen blijkt de groep schuldehbers grotendeel hetzelfde gebleven.

Mensen doen in veel gevallen helaas te laat een beroep op schuldhulpverlening. Gemiddeld kampen ze al een jaar of vijf met financiële problemen op het moment dat ze zich aanmelden. Het is van groot belang om schulden zo snel mogelijk aan te pakken. In de afgelopen jaren heeft schuldpreventie een grote vlucht genomen. Budgetcursussen, voorlichting op scholen of vrijwilligers die mensen helpen hun administratie te ordenen, zijn niet meer weg te denken uit het lokale sociaal domein, want het op orde hebben van de financiën is een belangrijke voorwaarde om te kunnen participeren.

Op 1 juli 2012 trad de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) in werking. De Wgs schrijft voor dat gemeenten moeten voorzien in een aanbod van schuldhulpverlening. Gemeenten zijn vrij om te bepalen hoe ze die schuldhulpverlening organiseren. Wel schrijft de wet voor dat er sprake moet zijn van een integrale aanpak. Dit wil zeggen dat er in de geboden ondersteuning niet alleen aandacht is voor de financiële problematiek van de schuldenaar, maar ook voor eventuele – daarmee samenhangende – immateriële problemen. Deze ontwikkeling liep vooruit op de decentralisatie van andere regelingen naar de gemeente, zoals bijvoorbeeld de jeugdzorg. Hierover meer in het eerste hoofdstuk.

De Wgs schrijft voor dat de gemeente in een beleidsplan onder meer vastlegt welke resultaten zij wil behalen met schuldhulpverlening, hoe zij de kwaliteit van de uitvoering borgt en wat de nagestreefde wachttijd is (met een maximum van vier weken). De Wgs valt onder de werking van de Algemene wet bestuursrecht. Voor de uitvoering betekent dit dat als iemand om hulp vraagt er een formeel besluit (beschikking) moet worden genomen over toelating tot de voorziening. De beschikking is vatbaar voor bezwaar en beroep bij de bestuursrechter.

Voorafgaand aan deze nota is het vorige beleidsplan geëvalueerd. Wat werkte wel, wat werkte niet, wat kan beter? De conclusies zijn meegenomen in het beleidsplan dat voor u ligt. Daarnaast maakt dit plan onderdeel uit van het Armoedebeleid van de gemeente Diemen. De nota Inkomensondersteunend Armoedebeleid is in de zomer van 2015 besproken en vastgesteld in de Gemeenteraad.

In de onderliggende nota worden -na een korte evaluatie van het vorige beleidsplan- de nieuwe ontwikkelingen (decentralisaties) bij de gemeente en de relatie met schuldhulpverlening uiteengezet. Vervolgens worden de beleidslijnen voor de komende jaren beschreven. De uitvoeringconsequenties van die beleidsvoornemens zullen in het jaar 2016 vorm krijgen. Dit proces wordt kort geschetst in deze nota, maar zal verder worden uitgewerkt in een uitvoeringsplan dat ter informatie aan de Raad zal worden gezonden. In de bijlagen vindt u kengetallen, de technische omschrijving van de producten die door de schuldhulpverlening worden aangeboden en de beleidsregels die we hanteren in de uitvoering van de schuldhulpverlening. In de nota zal vooral uiteengezet worden waarop de gemeente Diemen in de komende jaren de nadruk wil leggen.

Ten slotte is het waard te vermelden dat de Wgs in 2016 landelijk zal worden geëvalueerd en aangepast. Mochten (een deel van) deze aanpassingen strijdig zijn met hetgeen in deze notitie staat, dan zal het beleid van de gemeente Diemen daarop worden aangepast.

1.1 Evaluatie beleidsplan schuldhulpverlening 2012-2015

De belangrijkste bevindingen

In september 2012 is het eerste beleidsplan schuldhulpverlening 2012-2015 door de gemeenteraad vastgesteld. Om de balans op te maken en richting te geven aan dit nieuwe plan is het eerste beleidsplan geëvalueerd. In zijn algemeenheid werd geconcludeerd dat we op de goede weg zijn; de schuldhulp is toegankelijk, er zijn geen wachtijden, er wordt samengewerkt met ketenpartners en vrijwilligersorganisaties.

De cijfers (zie bijlage 2) laten zien dat het aantal meldingen is gestegen tussen 2012 en 2014, maar dat is gezien de economische crisis in de geëvalueerde periode en de stijging van het aantal bijstandsgerechtigden, verklaarbaar. In 2014 werd de helft van de trajecten 'succesvol afgerond', een kwart werd vroegtijdig afgebroken en het laatste kwart bestaat uit mislukte minnelijke regelingen. In deze laatste gevallen is een wettelijk traject (WSNP) ingezet. Wat verder opvalt is dat het overgrote deel (70%) van de klanten alleenstaand is en dat 70% van de klanten jonger is dan 45 jaar. De ontwikkeling van de schuldhoogte laat een positieve en een negatieve ontwikkeling zien. De aanmelders met een schuld kleiner dan €5.000,- is weer gestegen naar 16%. Dat betekent dat er zich vorig jaar meer mensen in een vroeg stadium hebben gemeld. De groep mensen die wacht met aanmelden tot hun schuld is opgelopen tot boven de €75.000,- stijgt echter ook nog steeds.

De evaluatie heeft ook een aantal kwalitatieve bevindingen opgeleverd die gebruikt zijn in het formuleren van het onderliggende plan:

- Schulden zijn vaak een symptoom van een onderliggende problematiek; zoek in dat geval naar een gezamenlijke en gelijktijdige aanpak.
- De samenwerking tussen de schuldhulpverleners en andere cliëntondersteuners kan nog beter. Terugkoppeling kan strakker worden georganiseerd. De kennis van elkaars dienst- of hulpverlening kan worden aangescherpt en moet paraat blijven.
- In zwaardere gevallen kan een multi-disciplinaire intake effectief zijn.
- Werk in het kader van vroegsignalering samen met woningcoöperaties, zorgverzekeraars en energieleveranciers. Intervenieer zo snel mogelijk.

- Het voltooien van een WSNP traject is sterk afhankelijk van de motivatie van de klant.
- Zet vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties in om laagdrempelige hulp te bieden. Ervaringsdeskundigen zouden een goede bijdrage kunnen leveren.

2 Decentralisaties: ondersteuning in samenhang

Met ingang van 1 januari 2015 zijn taken vanuit de AWBZ en de Jeugdzorg naar de gemeente gedecentraliseerd. Per die datum is ook de Participatiewet van kracht geworden. Gemeenten hebben de verantwoordelijkheid gekregen om de toegang tot de zorg op een laagdrempelige en herkenbare manier te organiseren. Het ingezette veranderingsproces moet onder andere leiden tot effectieve zorg die dicht bij huis wordt georganiseerd. De dienstverlening moet in samenhang worden opgepakt en mensen worden ondersteund bij hun zelfoplossend vermogen. Zoals al vermeld in de inleiding geeft ook de Wgs de opdracht mee om schuldkwesaties zo integraal mogelijk aan te pakken. Schulden komen zelden alleen, ze zijn in veel gevallen verbonden met problemen van sociaal, psychische of relationele aard. Nu de gemeente sinds 1 januari 2015 hét loket is voor inwoners die advies en ondersteuning willen op het brede gebied van het sociaal domein, biedt het de kans om schulden nog nadrukkelijker te verbinden met eventuele andere problemen binnen een huishouden. Schulden zijn namelijk zelden de oorzaak, maar vaak het gevolg van problemen op andere leefgebieden.

In de nota *Visie op de klantbenadering* uit 2012 zijn de uitgangspunten voor de transformatie in Diemen vastgelegd. Een van de belangrijkste uitgangspunten is het principe 'Eén klant of gezin, één plan'. Tussen de klantgroepen bestaat overlap; een klant of gezin kan gebruik maken van verschillende regelingen. Voor deze klanten is het prettig als ze één aanspreekpunt hebben bij de gemeente (of een externe organisatie). Dit aanspreekpunt kan andere medewerkers erbij betrekken. Het doel hiervan is dat de ondersteuning in samenhang wordt opgepakt, zodat instanties en cliëntondersteuners mét en niet langs elkaar werken. Uiteraard worden er over de gegevensuitwisseling goede afspraken gemaakt die de privacy van klanten respecteert.

In Diemen hebben wij voor huishoudens zonder eigen regie een *Brede Hoed Team*. Dit team is in 2013 gestart als pilot en draait inmiddels volwaardig mee als hulpverlenende instantie. In de afgelopen periode is geconstateerd dat schulden vaak onderdeel uitmaken van de problemen die dergelijke huishoudens ondervinden.

Ter illustratie: een alleenstaande jonge moeder woont met haar baby op een studentenkamer en gaat naar school. De oma van het meisje wil naar Suriname vanwege het overlijden van haar zus. Oma heeft echter geen geld. Het meisje heeft veel te danken aan haar oma en besluit van haar studiefinanciering een ticket te betalen. Haar neven en nichten beloven een bijdrage te leveren, maar dat gebeurt niet. De jonge moeder weet nog even het hoofd boven water te houden, maar haar huurschuld loopt op en ze moet van haar kamer af. Ze zwerft met haar dochter over straat, gaat niet meer naar school en de zorgverzekering kan niet meer betaald worden. Een tante belt naar de Brede HOED voor hulp. De jonge moeder wordt nu begeleid vanuit het Brede Hoed Team. De ondersteuning richt zich op het stap voor stap orde aanbrengen in de chaos van geld, school, uitkering en huisvesting en aandacht voor de ontwikkelingen van haar dochtertje van inmiddels ruim twee jaar.

We hebben in Diemen ook een Brede Hoed Netwerk, zo noemen we het geheel van samenwerkingspartners dat zich bezighoudt met het brede terrein van opvoeding, zorg en welzijn en participatie. We hebben de ambitie om al deze partijen, het loopt uiteen van maatschappelijk werk, welzijnsorganisatie en GGD tot Veilig Thuis, de Blijfgroep en politie, nog beter met elkaar te verbinden. Dit doen we onder andere door middel van een nieuwe overlegstructuur en afspraken omtrent gegevensuitwisseling en privacy. De schaal van Diemen is een voordeel -de lijnen zijn kort- het heeft desalniettemin tijd nodig om elkaar te vinden; we werken met veel verschillende partijen met allemaal hun eigen discipline. Samenwerking binnen het netwerk, een vroegtijdig inschakelen van een schuldhulpverlener door andere cliëntondersteuners én –omgekeerd- een goede kennis van het netwerk door die schuldhulpverlener, is van het grootste belang en is –zo is ook gebleken uit de evaluatie- nog steeds een aandachtspunt.

Zowel de gewenste aanpak voor de komende jaren als de positionering van de schuldhulpverleners binnen het Diemense netwerk, vinden hun grondslag in de visie die de gemeente heeft op de aanpak van problemen in het sociaal domein. Hierover meer in hoofdstuk 2 en 3.

3 Huidige werkwijze en speerpunten voor de komende jaren

De oorzaken van het ontstaan van schulden zijn zeer divers. Er kunnen zich bijvoorbeeld grote veranderingen voordoen in iemands leven en het aanpassen daaraan kost meer geld dan men heeft of iemands inkomsten zijn lager dan de vaste lasten waardoor geld geleend moet worden om te overleven. Ook het moeten terugbetalen van uitkering of toeslagen kan mensen in de problemen brengen en lichamelijke, psychische of verstandelijke beperkingen belemmeren mensen in het voeren van een gezonde financiële huishouding. Vaak is het een sluipend proces dat moeilijk te stoppen is. Vooral in tijden van financiële crisis, zoals de afgelopen jaren, nemen de problemen toe. Wanneer er sprake is van een problematische schuld (“de situatie waarin van een persoon redelijkerwijs is te voorzien dat hij niet zal kunnen voortgaan met het betalen van zijn schulden of waarin hij heeft opgehouden te betalen”) dan kan men zich aanmelden bij de schuldhulpverlening.

3.1 Huidige werkwijze schuldhulpverlening

De gemeente streeft er naar om mensen die zich aanmelden bij de schuldhulpverlening binnen een week te spreken. De wettelijke termijn is vier weken. In noodgevallen wordt nog sneller gereageerd, namelijk binnen drie dagen. In een eerste screeningsgesprek wordt een beeld verkregen van het gedrag, de vaardigheden en de motivatie van de schuldehber. Als blijkt dat een schuldehber onvoldoende gemotiveerd is, dan wordt er nog geen toegang tot een traject verleend. Motivatie is erg belangrijk, het ontstaan van schulden kan iedereen overkomen, maar we verwachten wel dat schuldehbers zelf actief participeren in een traject. Als dit zo lijkt te zijn en alle formele documenten zijn aangeleverd, kan worden overgegaan tot de intake. Na de intake stelt de schuldhulpverlener een plan van aanpak op. In de beschikking wordt het plan van aanpak opgenomen.

Als er door de schuldhulpverleners wordt geconcludeerd dat er eerst andere stappen noodzakelijk zijn, wordt er samen met de schuldehber gezocht naar passende ondersteuning. Dit kan tot gevolg hebben dat de schuldehber wordt doorverwezen naar

bijvoorbeeld het maatschappelijk werk of de verslavingszorg. Ook kan het zijn dat er nog onvoldoende inzicht is in het totale schuldenoverzicht. Met ondersteuning dient de aanvrager het overzicht eerst compleet te krijgen. Als er daarna alsnog wordt voldaan aan de voorwaarden voor toelating kan de schuldenaar opnieuw een aanvraag doen of wordt het aanvraagproces vervolgd.

Als een schuldekker wordt toegelaten tot een traject kan er nog steeds sprake zijn van bijvoorbeeld psychosociale begeleiding. Hiervoor worden partners binnen het Brede HOED Netwerk ingeschakeld. Vrijwilligers kunnen worden ingezet als budgetbegeleiders en bijvoorbeeld bij de 'ondersteuning thuisadministratie'.

Afhankelijk van de ernst en de aard van de schulden worden tijdens een traject door de schuldhulpverleners verschillende producten¹ ingezet:

- Schuldhulpverlening (advies, stabilisatie, begeleiding en minnelijke regeling)
 - Ondersteuning thuisadministratie
 - Eigen Kracht training
 - Budgetbegeleiding, door inzet vrijwilligers Humanitas
 - Budgetteer cursussen
 - Budgetbeheer
 - Beschermingsbewind
- Als een minnelijke regeling (het treffen van een regeling met schuldeisers en zelf afbetalen) mislukt dan kan de schuldhulpverlener de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WSNP) inzetten.

3.2 Speerpunten voor de komende jaren

Het aanbieden van schuldhulpverlening en de inzet van de Wet Schuldsanering is noodzakelijk en wordt geregeld voor mensen die het nodig hebben. Als gemeente willen we echter vooral proberen om deze stap voor te zijn. Zorgen dat mensen niet in de problemen komen of zorgen dat mensen schulden in een vroeg stadium onderkennen en terugbrengen, zijn te verkiezen boven een langdurig traject van begeleiding en afbetaling.

In het eerste beleidsplan schuldhulpverlening 2012-2015 heeft het college de volgende visie geformuleerd:

“De Gemeente Diemen biedt met integrale schuldhulpverlening de noodzakelijke ondersteuning bij het voorkomen en bestrijden van schulden. Inwoners worden geholpen zo het maximaal haalbare aan (financiële) zelfredzaamheid te bereiken, zodat dit geen belemmering vormt voor de participatie in de samenleving. Hierbij wordt uitgegaan van de eigen verantwoordelijkheid van de klant. Als iemand niet in staat is om verantwoordelijkheid te nemen zal naar alternatieve ondersteuning worden gezocht.”

Deze zienswijze gaat nog steeds op en de gemeente houdt in grote lijnen vast aan het in 2012 ingezette beleid.

¹ Een uitleg van deze producten is opgenomen in bijlage 3.

- Schuldhulpverlening is een belangrijke schakel in het Brede Hoed Netwerk. Door samenwerking in de keten wordt doorverwijzing naar passende hulp mogelijk gemaakt. Bijvoorbeeld naar maatschappelijk werk, verslavingszorg etc.
- Toegang tot schuldhulp is pas mogelijk als mensen echt gemotiveerd zijn om hun schulden af te lossen. We blijven daarom het screeningsgesprek hanteren.
- De eigen verantwoordelijkheid en het principe van “eigen kracht” geldt ook voor schuldhulpverlening. Waar mogelijk wordt een beroep gedaan op de eigen kracht of het netwerk van de klant. Lukt dat niet, dan wordt door het koppelen van vrijwilligers/maatjes geprobeerd om schulden te voorkomen en en mogelijk financieel problematische situatie te stabiliseren.

Dit beleid wordt in de komende jaren nog nadrukkelijker toegespitst op ‘preventie’ en ‘erger voorkomen’. Dat doen we onder andere door de integrale samenwerking binnen het Brede Hoed Netwerk te versterken. We pakken waar mogelijk multi-probleemgevallen samen op en werken toe naar een zowel financieel technische als zorggerelateerde invulling van schuldhulpverlening. Hieronder worden de nieuwe initiatieven voor de komende jaren toegelicht.

3.3 *Preventie*

Naast de overheid, die verantwoordelijk is voor voorlichtingscampagnes voor bijvoorbeeld jongeren en misleidende reclames van kredietverstrekkers te verbieden (‘geld lenen kost geld’), heeft de gemeente ook een rol daar waar het preventie van schulden betreft. De schuldhulpverlening in Diemen organiseert daarvoor budgetteercursussen en ondersteuning bij de thuisadministratie (zie bijlage). Naast deze producten wil de gemeente de komende jaren inzetten op de volgende preventieve maatregelen:

- *Voorlichting*

Voorgesteld wordt om de schuldhulpverleners meer voorlichting te laten geven aan andere cliëntondersteuners, inclusief de Ouder Kind Coaches. Wat zijn signalen van problematische schulden en welke maatregelen kunnen schuldhulpverleners treffen? In schriftelijke voorlichting wordt aandacht besteed aan verschillende doelgroepen. Taalgebruik en communicatiemiddelen worden hierop aangepast. Acties omtrent de voorlichting worden opgenomen in het communicatieplan voor het Armoedebeleid.

- *Het bepalen van risicogroepen en daarop inspelen*

De gemeente gaat pro-actief inspelen op levensveranderende omstandigheden waarbij het inkomen verandert. Bijvoorbeeld, een gezin dat onder invloed van de kostendelersnorm minder geld krijgt, iemand wiens partner overlijdt of een gezin met een kind dat 18 wordt en daardoor minder toeslagen krijgt. De gemeentelijke cliëntondersteuners worden geïnstrueerd om alert te zijn op dergelijke omstandigheden en hierop te anticiperen. Als de betrokkenen er prijs op stellen, kunnen ze voorlichting krijgen over bijvoorbeeld toeslagen of hulp bij budgetteren.

3.4 Erger voorkomen

Eén van de grootste problemen met schulden is dat er te laat wordt ingegrepen. Wanneer de schuld een bepaald bedrag overstijgt lijkt er geen uitweg meer. De boetes en incassokosten lopen op en afbetalen wordt 'dweilen met de kraan open'. Mensen zijn op dat moment vaak ook niet meer in staat om zelf maatregelen te nemen om de problemen op te lossen. Vroeg(er) ingrijpen, direct (en waar nodig dwingend) handelen zijn van groot belang. Schuldhebbers steken vaak hun kop in het zand; soms zijn ze te trots en durven ze niet toe te geven dat er problemen zijn. Soms zijn ze ook verlamd door angst; waardoor de post niet meer wordt geopend of nieuwe leningen worden afgesloten om anderen af te lossen. Schulden lopen hierdoor steeds verder op. In de afgelopen jaren is het percentage hoogste schulden (meer dan €75.000,-) opgelopen. Dat percentage moet naar beneden.

Instrumenten die op dit moment worden ingezet om ervoor te zorgen dat de schulden niet verder oplopen, maar geleidelijk worden afgelost zijn: budgetbegeleiding door vrijwilligers en budgetbeheer. Naast deze producten wil de gemeente de komende jaren inzetten op de volgende maatregelen waarmee erger wordt voorkomen:

- *Integrale aanpak*

In de huidige werkwijze moet voldaan worden aan een aantal vereisten voordat een schuldhulpverlener aan de slag gaat met een cliënt. In de periode dat aan die vereisten wordt voldaan kunnen schulden verder oplopen. Het verdient aanbeveling om, wanneer er sprake is van een juiste motivatie en inzicht in de financiën, een traject sneller te starten en tegelijkertijd hulp in te zetten voor overige problemen. Door het tijdig betrekken van andere professionals kunnen de oorzaken van schulden worden aangepakt. Dat scheelt kostbare tijd en een integrale aanpak draagt bij aan het succes van de interventies. Daar waar er sprake is van zwaardere gevallen, van psychiatrische problemen of bijvoorbeeld verslavingsproblematiek kan het ook nuttig zijn om een multi-disciplinaire intake te doen en tot een gezamenlijk plan van aanpak te komen. De beleidsregels schuldhulpverlening, die nu aansturen op een volgtijdelijke aanpak, worden op dit punt aangepast.

- *Kortere lijnen tussen Schuldhulpverlening en Brede Hoed Netwerk*

Om het bovenstaande te realiseren en om de integrale aanpak in zijn algemeenheid een extra impuls te geven, zullen de schuldhulpverleners periodiek aansluiten bij verschillende overleggen binnen het Brede Hoed Netwerk om daar kennis uit te wisselen met andere cliëntondersteuners. In het communicatieplan voor het Armoedebeleid is het ontwikkelen van een hulpmiddel opgenomen waarmee de ondersteuners in het Brede Hoed Netwerk elkaar nog beter kunnen vinden. Het geeft in één oogopslag producten en contactgegevens van de verschillende cliëntondersteuners in het netwerk weer en is een aanvulling op de digitale sociale kaart. Ten slotte kan een geïntensiverde samenwerking tussen schuldhulpverlening en cliëntondersteuners in de Brede HOED worden ondersteund door de uitvoering op een andere manier te positioneren. Hierover meer in het volgende hoofdstuk.

- *Vroeg er op af!*

In Amsterdam loopt sinds een aantal jaren het project 'Vroeg Eropaf'. Vroeg Eropaf is een samenwerking tussen gemeente Amsterdam, maatschappelijke dienstverleningsinstanties, woningcorporaties, energiebedrijven en Zilveren Kruis Achmea. De crediteuren melden een wanbetaler met een betalingsachterstand van (minimaal) twee maanden aan bij "Vroeg Eropaf". MaDi zoekt vervolgens contact met de wanbetaler. Dat contact bestaat uit een

bezoek van een maatschappelijk werker en een schuldhulpverlener. Zij hebben de opdracht de oorzaak van de betalingsachterstand te inventariseren. Op basis van de diagnose stelt Madi een plan van aanpak op om in deze situatie tot een oplossing te komen. Wanneer er aanvullende hulpverlening noodzakelijk is, zorgt de Madi ook voor een warme overdracht naar deze hulpverlener. De stappen worden binnen 28 dagen uitgevoerd en verloopt op een no-cure-no-pay basis: Madi krijgt een vergoeding voor alle meldingen die binnen 28 dagen 'geslaagd' zijn: er is dan een diagnose, een plan van aanpak en waar nodig een overdracht.

Vroeg Eropaf richt zich op alle huishoudens die een betalingsachterstand hebben bij één of meer van de aangesloten crediteuren. De gemeente heeft hierdoor inwoners die een aanzienlijk betalingsprobleem hebben, eerder in het vizier, zodat ze tijdig gebruik kunnen maken van hulpverlening. Hun financiële situatie stabiliseert hierdoor en huisuitzettingen en andere duurdere trajecten worden voorkomen. De deelnemende partijen co-financieren het project omdat structurele betaling door huishoudens ook voor hen gunstig is. De resultaten van het project zijn goed. De gemeente bespaart op onder andere de kosten voor herhuisvesting en maatschappelijke opvang. Daarnaast wordt vroeg ingegrepen en dat kan een gunstig resultaat hebben op de zwaardere vormen van schuldhulpverlening. In veel gevallen verdient de investering zich terug.

Het concept wordt inmiddels ook op andere plaatsen in Nederland geïmplementeerd. Voorgesteld wordt aan te sluiten bij de Amsterdamse aanpak en te starten met een convenant met de woningcoöperaties. Omdat het dezelfde coöperaties als Amsterdam betreft kan er hoogstwaarschijnlijk worden aangesloten bij de Amsterdamse systemen van melding en facturering. Begin 2016 zal ook direct worden gestart met gesprekken met Achmea en de grotere commerciële woningverhuurders in Diemen.

De kosten van een geslaagde melding bedragen €625,00. Een deel daarvan (€200,00) komt voor rekening van de betreffende coöperatie. Als we de Amsterdamse cijfers vertalen naar de Diemense situatie dan zullen er per jaar 70 geslaagde meldingen plaatsvinden. De kosten bedragen in dit geval €30.000,00 per jaar. Dit wordt betaald uit budget in het programma Sociaal Domein, omdat er een belangrijke preventieve werking uitgaat van dit project voor alle doelgroepen binnen het Sociaal Domein.

3.5 *Bestrijden*

Uiteraard blijven er altijd mensen die toch terecht komen in een minnelijke regeling of een WSNP traject. Voor deze mensen is het zaak dat ze zo'n lang en zwaar traject volhouden en tot een goed einde brengen. Uiteraard streven we ernaar dat een dergelijk traject eenmalig is en dat mensen niet terugvallen in hun oude gedrag; het bestrijden van schulden moet een permanent karakter hebben en de kans op recidive moet worden verkleind.

- *Inzet van vrijwilligers*

De inzet van vrijwilligers, onder andere door de maatjes van Humanitas zal worden voortgezet. De schuldhulpmaatjes richten zich zowel op het praktische als op psychosociale ondersteuning. Bij praktische ondersteuning gaat het om de ordenen van de administratie, het aanvragen van toeslagen en bijvoorbeeld om het contact leggen met instanties. Bij

psychosociale ondersteuning richten zij zich op bijvoorbeeld het voorkomen van nieuwe schulden, het bieden van een luisterend oor en het meegaan naar afspraken. Op advies van de voedselbank zal gekeken worden of ook ervaringsdeskundigen bereid zijn om als maatje te fungeren.

- *Goed afbouwen van budgetbeheer*

De gemeente koopt ieder jaar budgetbeheer in voor haar klanten. Dit budgetbeheer kan op verschillende manieren worden vormgegeven, van licht tot zwaar. Na drie jaar heeft de klant de keuze om het beheer zelf te doen, het budgetbeheer zelf te betalen of om het eigen netwerk in te schakelen. In bepaalde gevallen kan beschermingsbewind een optie zijn. Af en toe is er sprake van terugval, met alle (dure) gevolgen van dien. Er zal daarom jaarlijks worden bezien of iemand zelf zaken over kan nemen of dat iemand binnen het netwerk dat kan. Meer in algemene zin wordt het beheer goed afgebouwd voordat het wordt stopgezet.

- *Initiatieven om schuldhulpverleningstraject te verlichten*

Het succes van een minnelijke regeling en de WNSP traject staat of valt bij motivatie. De motivatie kan versterkt worden door mensen en eventueel hun kinderen in de gelegenheid te stellen om af en toe maatschappelijk mee te doen. Te denken valt aan een constructie via stadspas waarbij mensen en hun kinderen gratis toegang krijgen tot bijvoorbeeld een film, activiteiten van de SWD of het zwembad. Op deze manier is een traject beter vol te houden.

4 Uitvoering en positionering van schuldhulpverlening

Op dit moment wordt de schuldhulpverlening in Diemen uitgevoerd door PLANgroep. Het huidige contract met PLANgroep loopt tot 1 januari 2016 en is de afgelopen jaren meerdere malen verlengd. De twee medewerkers van PLAN-groep zijn gedetacheerd bij het team sociale zaken van de gemeente. Met de nieuwe ontwikkelingen en het streven naar een snelle en integrale aanpak ligt het echter ook in de rede om alternatieven voor deze vorm te bestuderen. Die alternatieven gaan zowel over de vraag welke organisatie de schuldhulpverlening gaat uitvoeren, welke consequenties dat met zich meebrengt en met de vraag waar de schuldhulpverleners gepositioneerd gaan worden.

Op dit moment richt de samenwerking van de schuldhulpverlening zich met name op de participatiecoaches van Sociale Zaken en betreft het vaak financiële kwesties. Dat wordt waarschijnlijk ook ingegeven door hun detachering bij de afdeling Sociale Zaken. Andere cliëntondersteuners zijn tevreden over de samenwerking, maar weten te weinig over hetgeen de schuldhulpverlening voor ze kan betekenen.

Als gezegd zijn we in Diemen op zoek naar meer samenwerking tussen verschillende ondersteuners, naar een meer integrale- in plaats van een volgtijdelijke aanpak en we streven naar een meer centrale positie van schuldhulpverlening binnen het Brede Hoed Netwerk. Schuldhulpverlening vraagt naast financieel technische vaardigheden ook om een empathische en motiverende benadering. We vragen van schuldhulpverleners een brede blik en kennis van -en samenwerking met- andere disciplines. Juist omdat schulden vaak samengaan met andere problemen. Het college heeft de overtuiging dat een dergelijke positionering de inzet van schuldhulpverlening krachtiger kan maken.

Om te komen tot een voor Diemen beste uitvoeringsvariant zullen gesprekken gevoerd worden met MaDiZo, met de PLANgroep en zal het aannemen van eigen schuldhulpverleners in kaart worden gebracht.

Factoren die meegenomen worden in de overweging zijn:

- de kosten van de verschillende varianten
- mogelijkheden voor huisvesting, met een voorkeur voor de Brede HOED
- een zo optimaal mogelijke aansluiting bij cliëntondersteuners van het Brede Hoed Netwerk
- het verlagen van de kwetsbaarheid, aanwezigheid van achtervang en van know-how
- aandacht voor de empathisch, motiverende kant van schuldhulpverlening

Vragen die in het eerste half jaar van 2016 beantwoord moeten worden, zijn:

- Welke organisatie gaat de schuldhulpverlening uitvoeren in de komende periode?
- Op welke plaats worden de schuldhulpverleners gepositioneerd?
- Bij welk organisatie onderdeel worden zij geplaatst of gedetacheerd?

Het doorlopen proces en de uitkomst ervan worden, net als de formalisering van de samenwerking met Vroeg er op af! en de voortgang van de overig benoemde speerpunten, in een informatief memo aan de raad gepresenteerd in 2016.

5 Speerpunten, acties en planning

In dit beleidsplan borduren we voort op de lijn die is ingezet in 2012, maar we zetten sterker in op de samenwerking en kennisuitwisseling binnen het Brede Hoed Netwerk en op preventie en erger voorkomen. Hieronder zijn de speerpunten, de daarbij horende acties en daaraanverbonden planning op een rijtje gezet.

Preventie	Acties	Planning
<i>Voorlichting</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Organiseren voorlichting van schuldhulpverleners aan BHN en OuderKind coaches • Schriftelijke voorlichting differentiëren per doelgroep en opnemen in het communicatieplan Armoedebeleid 	<p>Regelmatig</p> <p>Communicatieplan gereed 1^e kwartaal 2016</p>
<i>Het bepalen van risicogroepen en daarop inspelen.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Bepalen van de risicogroepen en voorlichting daarover aan de betreffende clientondersteuners. • Cliëntondersteuners voorzien van handzaam overzicht met schuldhulpverleningsinstrumenten. 	<p>Gereed 1^e kwartaal 2016</p>
Erger voorkomen		
<i>Integrale aanpak</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Het inventariseren van meest voorkomende combinaties van problemen 	<p>1^e en 2^e kwartaal</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Het maken van afspraken tussen cliëntondersteuners over samenwerkingsproces en eventuele gezamenlijke intake • Start van de werkwijze 	2016 3 ^e kwartaal 2016
<i>Kortere lijnen tussen Schuldhulpverlening en Brede Hoed Netwerk</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Schuldhulpverleners sluiten aan bij overleggen van het Brede Hoed Netwerk. • Clientondersteuners krijgen allen de beschikking over een tool waarin in één oogopslag producten en contactgegevens zijn opgenomen 	Regelmatig Gereed 2 ^e kwartaal 2016
<i>Vroeg er op af!</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Besprekingen met coöperaties en Achmea • Mogelijkheid aansluiten bij systemen gemeente Amsterdam formaliseren • Convenant Vroeg erop af! met coöperaties en de MaDi • Start werkwijze 	1 ^e kwartaal 2016 2 ^e kwartaal 2016 Zomer 2016 3/4e kwartaal 2016
Bestrijden		
<i>Inzet van vrijwilligers</i>	<ul style="list-style-type: none"> • In gesprek met Humanitas over de mogelijkheid om ervaringsdeskundigen in te zetten als maatjes. 	2e kwartaal 2016
<i>Goed afbouwen van budgetbeheer</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Het maken van afspraken hierover met PLANgroep • Monitoren van resultaten 	1 ^e kwartaal 2016 Regelmatig
<i>Initiatieven om het schuldhulpverleningstraject te verlichten</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Inventariseren mogelijkheden om maatschappelijke partners te betrekken (Omval, SWD, sportbedrijf) • Onderzoeken mogelijkheid van koppeling met stadspas 	Gereed 2016
Uitvoering en positionering		
<i>Het op basis van een aantal factoren maken van een keuze voor de positionering en uitvoering van de schuldhulpverlening</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Overleg met verschillende aanbieders • Het beoordelen van verschillende scenario's op basis van de benoemde wegingsfactoren • Het uitvoering geven aan de gemaakte keuze 	1 ^e en 2 ^e kwartaal 2016 Vanaf het 3 ^e kwartaal 2016

6 Evaluatie en indicatoren

Er is in dit beleidsplan voor gekozen om een beperkt aantal goed te meten indicatoren op te nemen, die ook een plaats krijgen in de begroting. De onderstaande indicatoren zijn gerelateerd aan de geformuleerde beleidsvoornemens:

- Het aantal geslaagde meldingen door Vroeg er op af!
- Het percentage schulden boven €75.000,-.
- Het percentage succesvol afgeronde minnelijke regelingen en WSNP trajecten

We maken hierbij wel de kanttekening dat het lastig is om bijvoorbeeld het dalen van de schuldhoogte direct te relateren aan bijvoorbeeld voorlichting en betere samenwerking. Of om met het dalen van huisuitzettingen aan te tonen dat Vroeg erop af! succesvol is. Er spelen andere factoren een rol zoals de economische situatie of de werkgelegenheid in de regio. Naast de bovenstaande indicatoren en cijfers zoals die door de uitvoerende instantie worden aangeleverd, zal ook dit beleidsplan kwalitatief worden geëvalueerd. De interviews die eind 2015 zijn gehouden met ketenpartners en cliënten hebben een goed beeld gegeven van de verbeterpunten en hebben zich bewezen als instrument om beleid te evalueren.

7 Financiën

Het streven is om de doelstellingen voor de komende jaren te realiseren binnen het bestaande budget voor schuldhulpverlening. Op dit moment is er €260.000,- beschikbaar voor schuldhulpverlening. Dat wordt in grote lijnen als volgt verdeeld:

Inhuur schuldhulpverleners	€210.000,-
Budgetbeheer	€45.000,-
Subsidie Humanitas	€12.000,-
Totale beschikbaar budget	€260.000,-

De formatie van de schuldhulpverleners zal voorlopig niet worden uitgebreid. Hun taken kunnen binnen de uren wel wat verschuiven. Er zullen meer uren besteed worden aan overleg en samenwerking met het netwerk en aan voorlichting. Een deel van die taken kunnen dan ook weer door dat netwerk worden opgepakt.

De subsidie aan Vonk wordt apart betaald uit GGZ middelen. Alleen voor deelname aan Vroeg er op af! wordt extra budget vrijgemaakt. Dit bedrag van circa €30.000,- wordt gefinancierd uit het budget in programma Sociaal Domein.

7.1 Vervolgproces

In hoofdstuk 4 is een planning opgenomen. In 2016 zal het college de raad tussentijds informeren over de voortgang van de benoemde speerpunten. Eind 2017 zal de raad worden geïnformeerd door middel van een tussentijdse evaluatie.

Bijlage 1: beleidsregels schuldhulpverlening gemeente Diemen

Burgemeester en Wethouders van de Gemeente Diemen;

Gelet op artikel 2 en artikel 3 van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening,
Besluiten vast te stellen de volgende beleidsregels:

Beleidsregels Schuldhulpverlening Diemen

Artikel 1. Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. college: college van burgemeester en wethouders van de gemeente;
- b. inwoner: ingezetene die op grond van de Wet gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens bij een gemeente is ingeschreven;
- c. schuldhulpverlening: het ondersteunen bij het vinden van een adequate oplossing gericht op de aflossing van schulden indien redelijkerwijs is te voorzien dat een natuurlijke persoon niet zal kunnen voortgaan met het betalen van zijn schulden of indien hij in de toestand verkeert dat hij heeft opgehouden te betalen, alsmede de nazorg;
- d. verzoeker: persoon die zich tot het college heeft gewend voor schuldhulpverlening.

Artikel 2. Doelgroep gemeentelijke schuldhulpverlening

Alle inwoners van de Gemeente Diemen van 18 jaar en ouder kunnen zich tot het college wenden voor schuldhulpverlening.

Artikel 3. Aanbod schuldhulpverlening

1. Het college verleent aan verzoeker schuldhulpverlening of budgetbeheer indien het college schuldhulpverlening of budgetbeheer noodzakelijk en haalbaar acht. Indien de noodzaak en haalbaarheid niet aanwezig wordt geacht door het college, kan een aanvraag worden geweigerd.
2. De vorm waarin de gemeente schuldhulpverlening aanbiedt, is van meerdere factoren afhankelijk en kan dus per situatie verschillen. De factoren die een rol kunnen spelen zijn:
 - a. zwaarte en/of omvang van de schulden in combinatie met de aflossingscapaciteit;
 - b. psycho-sociale situatie;
 - c. houding en gedrag van verzoeker (motivatie);
 - d. een eventueel eerder gebruik van schuldhulpverlening.
3. Het college kan besluiten geen aanbod schuldhulpverlening of een alternatief aanbod schuldhulpverlening te doen als dit vanwege een tekort op het budget van schuldhulpverlening noodzakelijk wordt geacht.

Artikel 4. Verplichtingen

1. Verzoeker doet aan het college op verzoek of onverwijld uit eigen beweging mededeling van alle feiten en omstandigheden waarvan hem redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat zij van invloed kunnen zijn op schuldhulpverlening, zowel bij de aanvraag als gedurende de looptijd van het schuldhulpverleningstraject.
2. Verzoeker is verplicht om alle medewerking te verlenen die redelijkerwijs nodig is gedurende de aanvraagperiode en tijdens het schuldhulpverleningstraject.
De medewerking bestaat onder andere uit:
 - a. het nakomen van afspraken;
 - b. geen nieuwe schulden aangaan;
 - c. het zich houden aan de bepalingen van de beschikking schuldhulpverlening.
3. Als individuele problematiek binnen andere levensgebieden het slagen van schuldhulpverlening in de weg staat dan moet de verzoeker meewerken aan een ander traject waarmee hij ondersteunt wordt in het oplossen van deze problemen.

4. Als de verzoeker onvoldoende meewerkt aan het slagen van de schuldhulpverlening dan wordt het traject gestaakt.

Artikel 5. Weigeren en beëindigen

1. Indien verzoeker niet of in onvoldoende mate zijn verplichtingen nakomt zoals neergelegd in artikel 4 kan het college besluiten om schuldhulpverlening te weigeren dan wel te beëindigen.

2. Alvorens, ingevolge lid 1 te besluiten tot weigering dan wel beëindiging, wordt verzoeker de mogelijkheid geboden om alsnog binnen de gestelde termijn, de gevraagde medewerking te verlenen of informatie te verstrekken.

Artikel 6. Beëindiginggronden

Onverminderd de overige bepalingen in deze beleidsregels, kan het college besluiten tot beëindiging van de schuldhulpverlening indien:

a. het schuldhulpverleningstraject succesvol is afgerond of de schuldenaar in budgetbegeleiding door bijvoorbeeld PLANgroep zit;

b. de schuldenaar zijn beschikbare aflossingscapaciteit niet wil gebruiken voor de aflossing van schulden;

c. op grond van – zo later is gebleken – onjuiste gegevens schuldhulpverlening aan betrokkene is toegekend, terwijl indien dit ten tijde van de besluitvorming bekend was geweest bij het college, een andere beslissing zou zijn genomen;

d. belanghebbende zich ten opzichte van de medewerkers, belast met werkzaamheden die voortkomen uit het schuldhulpverleningstraject, misdraagt;

e. de schuldenaar in staat is om zijn schulden zelf te regelen dan wel in staat is de schulden zelfstandig te beheren;

f. de geboden hulpverlening, gelet op de persoonlijke omstandigheden van de schuldenaar, niet (langer) passend is;

g. indien de schuldhulpverlening door het college niet langer noodzakelijk wordt geacht.

Artikel 7. Recidive – hernieuwde aanvraag

a. Indien minder dan 2 jaar voorafgaande aan de dag waarop het verzoek is ingediend, door verzoeker een traject schuldregeling succesvol is doorlopen (minnelijk en/of wettelijk), kan een aanvraag schuldhulpverlening worden geweigerd met uitzondering van het geven van informatie, advies en/of een doorverwijzing.

b. Indien minder dan 1 jaar voorafgaande aan de dag waarop het verzoek is ingediend - een traject schuldregeling tussentijds door toedoen van de verzoeker is beëindigd (minnelijk en/of wettelijk);

- ingevolge artikel 5 een traject schuldhulpverlening is geweigerd;

- schuldhulpverlening is beëindigd op grond van artikel 6 sub c, d of e;

kan een aanvraag schuldhulpverlening worden geweigerd met uitzondering van het geven van informatie, advies en/of een doorverwijzing.

Artikel 8. Hardheidsclausule en onvoorziene omstandigheden

Het college kan in zeer bijzondere gevallen gemotiveerd afwijken van de bepalingen in deze regeling, indien onverkorte toepassing daarvan aanleiding geeft of zou leiden tot disproportionele onredelijkheid of onbillijkheid.

Artikel 9. Inwerkingtreding en citeertitel

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 januari 2016 en wordt aangehaald als “Beleidsregels Schuldhulpverlening Diemen”.

Bijlage 2 Kengetallen 2012-2014

Aanmeldingen naar huishoudtype			
Huishoudtype	2012	2013	2014
(Echt)Paar met kinderen	15	11	12
(Echt)Paar zonder kinderen	Nb	15	18
Alleenstaand	80	105	128
Alleenstaande ouder	20	26	26
Totaal	135	167	184

Aanmeldingen op leeftijd			
Leeftijd	2012	2013	2014
24 of jonger	10	22	24
25 tot en met 34	34	56	61
35 tot en met 44	31	32	49
45 tot en met 54	49	35	28
55 tot en met 64	Nb	16	22
65 en ouder	11	6	5
Totaal	135	167	184

Schuldhoogte % van totaal			
	2012	2013	2014
< € 5.000	18%	8%	16%
5.000 - 15.000	26%	30%	26%
15.000 - 50.000	40%	39%	37%
50.000 - 75.000	10%	11%	8%
> 75.000	6%	12%	13%
Totaal	100%	100%	100%

Trajecten beëindigd	
<i>Reden - succesvol einde</i>	
Reden	Aantal
Dossier positief afgerond	18
Intake afgerond, geen vervolg mogelijk	9
Toepassing WSNP	4
<i>Subtotaal succesvolle beëindiging</i>	31
Reden	Aantal
Aanmeldfase: klant ziet af van hulp	6
Aanmeldfase: klant valt uit	8
<i>Subtotaal niet gestarte trajecten</i>	14
Reden	Aantal
Minnelijke regeling mislukt	15
<i>Subtotaal onsuccesvolle beëindiging</i>	15
Totaal generaal (alle beëindigde trajecten)	62

Bijlage 3 Producten schuldhulpverlening

Een schuldhulpverleningstraject

Als een klant zich meldt bij de schuldhulpverlening wordt eerst een intake gedaan. Als de motivatie van de klant voldoende is en er is inzicht in de schuldenproblematiek, dan wordt een schuldhulpverleningstraject gestart. Dit traject kan bestaan uit advisering, stabilisatie, begeleiding en minnelijke regeling.

Allereerst wordt geprobeerd de schulden te stabiliseren. Het stabiliseren van schulden betekent o.a:

- het voorkomen dat de schulden groter worden;
- zorgen voor een veilige rekening zonder roodstand;
- inzetten voorliggende voorzieningen (kwijschelding, aanvullende uitkering aanvragen etc)
- opstellen budgetplan / zorgen voor een (zover mogelijk) positief budget en inzicht daarin
- ervoor zorgen dat de schuldekker zich houdt aan (betalings) afspraken / verplichtingen om zo te voorkomen dat hij/zij uit huis wordt gezet of dat het gas, water of elektriciteit worden afgesloten.

Hiervoor moeten knelpunten worden weggenomen (bijvoorbeeld bronheffing van de bestuursrechtelijke premie stopzetten) en randvoorwaarden worden gecreëerd (bijvoorbeeld het openen van een spaarrekening of het verkopen van een auto) die het mogelijk maken om schulden terug te betalen.

Als een volledige betaling niet mogelijk is zal de schuldhulpverlener proberen een oplossing te zoeken met de schuldeisers: dit is het zogenaamde minnelijke traject. Lukt dat niet, dan wordt de rechter gevraagd om een oplossing: het wettelijke traject (de WSNP).

Het minnelijk traject

Het minnelijk traject is een vrijwillige schuldregeling waarbij de schuldhulpverlener een betalingsvoorstel doet aan alle schuldeisers. Deze regeling is vrijwillig voor zowel de schuldenaar als voor de schuldeiser. Gaan alle schuldeisers akkoord met het betalingsvoorstel en wordt drie jaar lang voldaan aan alle voorwaarden van de regeling, dan wordt het restant van de schulden kwijtgescholden.

Om in aanmerking te komen voor een schuldregeling, moet worden voldaan aan een aantal voorwaarden, zoals:

- Er worden geen nieuwe schulden gemaakt en vaste lasten worden op tijd betaald.
- De schuldekker ondertekent een schuldregelingsovereenkomst.
- De schuldekker zet de maximale afloscapaciteit in voor de aflossing van de schulden.
- De schuldekker werkt actief aan het verhogen en/of het behouden van zijn inkomen.
- Er is niet recent al een minnelijk danwel wettelijk traject geweest

De schuldhulpverlener berekent de afloscapaciteit, dat is het bedrag dat maandelijks betaald kan worden om schulden af te lossen.

WSNP: Wettelijk traject

Als het niet lukt om tot een minnelijk akkoord te komen met de schuldeisers, dan wordt de rechter gevraagd om een oplossing: het wettelijke traject via de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WSNP).

De verklaring en het verzoekschrift worden door de gemeente afgegeven bij de rechtbank. Tijdens de rechtszitting wordt bekeken of het minnelijke traject inderdaad niet mogelijk is.

Verder probeert de rechtbank in te schatten of de schuldekker zich aan de voorwaarden van de schuldsanering zal gaan houden. De rechter kan schuldekkers verplichten om mee te werken. Na een periode van 3 tot maximaal 5 jaar worden de overblijvende schulden kwijtgescholden.

Wanneer de situatie in kaart is gebracht kan de schuldhulpverlener in Diemen –afhankelijk van de ernst- al dan niet naast een minnelijk traject- één of meerdere van de onderstaande producten inzetten.

Ondersteuning Thuisadministratie

Deze bijeenkomsten worden regelmatig georganiseerd en gecoördineerd door MaDi. Op deze bijeenkomst zijn vrijwilligers aanwezig die helpen met het op orde brengen van de administratie. Mensen mogen langskomen met hun post, (ongeopende) rekeningen etc. en krijgen hulp en advies bij de verwerking ervan.

Eigen Kracht training

Op Eigen Kracht is een gratis training voor mensen die (tijdelijk) wat minder te besteden hebben, zoals bijvoorbeeld voedselbankklanten. Leven van weinig geld is lastig en kan een hoop stress opleveren. Het roept ook vragen op. Hoe hou je overzicht in je financiën? Waar kun je aankloppen voor hulp en waar heb je recht op? In een reeks van tien bijeenkomsten krijgen deelnemers handvatten aangereikt die helpen deze vragen te beantwoorden.

Budgetbegeleiding, door inzet vrijwilligers Humanitas en Vonk

Naast het aanbod van diensten en producten is er in de gemeente Diemen gekozen voor de inzet van vrijwilligers binnen de schuldhulpverlening. Deze ontwikkeling loopt parallel aan de ontwikkelingen binnen het sociaal domein waarin we zien dat we steeds meer informele zorg inzetten. De inzet van vrijwilligers wordt ook in Diemen, gezien als een aanvulling op het aanbod van professionals. De schuldhulpmaatjes van Humanitas richten zich zowel op het praktische als op psychosociale ondersteuning. Bij praktische ondersteuning gaat het om de ordenen van de thuisadministratie, het aanvragen van toeslagen en bijvoorbeeld om het contact leggen met instanties. Bij psychosociale ondersteuning richten zij zich op bijvoorbeeld het voorkomen van nieuwe schulden, het bieden van een luisterend oor en het meegaan naar afspraken. De schuldhulpmaatjes van Vonk komen voort uit een samenwerkingsproject tussen voedselbanken en maatschappelijke dienstverleningsinstanties. Via Vonk wordt praktische en sociale ondersteuning geboden aan mensen met schulden die kampen met zware psychosociale problematiek.

Budget cursussen

Tijdens deze cursussen staan onder andere op het programma: het omgaan met weinig geld en met schulden, het ordenen van administratie, goedkoop boodschappen doen, gratis afhaalpunten leren kennen, uit de schulden blijven, leren nee zeggen en twee excursies in de buurt. Het is een training, waar mensen elkaar ondersteunen en adviseren.

Budgetbeheer

Bij budgetbeheer beheert een budget beherende instantie het inkomen van de schuldekker. Het wordt op een speciaal daarvoor bestemde rekening gestort, waarvan de vaste lasten worden betaald en de klant zelf krijgt huishoudgeld. Budgetbeheer duurt vaak de gehele aflossingsperiode van een minnelijke of wettelijke regeling.